

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicæ, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

Decisiones Miscellanæ

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio CXIV. Argumentum. Disputatur quibus modis auferri, & aboleri possit pessima consuetudo Plebis blasphemandi, pejerandi, & irreverenter nominandi Sanctissimum Nomen Dei, ac B. Mariæ Virginis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94626](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94626)

Bauldry *dist. cap. 9. art. 2. num. 14.* Arnaud *d. part. 2. tit. 7. num. 20.* Gavant. *ead. part. 2. tit. 7. num. 10.* & Coset. *part. 1. tit. 10. num. 18.* Postea demisso aliquantulum Thuribulo illud ter ducitur circum Calicem, & Hostiam omnino, scilicet bis à manu dextera ad sinistram, transiens prius inter Calicem, & Crucem, & denique semel à sinistra ad dexteram proferendo interrim illa verba: *Incensum istud, &c.* Quibus peractis, incensatur Crux, Reliquiæ, & Altare, ut ante, dicendo interim: *Dirigatur Domine oratio mea, &c.* Quæ oratio sic est proferenda, ut eodem tempore finiatur, quo absolvitur Altaris incensatio. Bauldry *d. art. 2. num. 14.*

10 Circa verò Mystrium Thurificationis ad ipsa oblata, adverterunt, fieri in modum Crucis, & in modum Coronæ, ut ex passione Christi ad Coronam Trinitatis fiat transitus. Durand. *cap. 31.* Et sexies incensantur oblata, quia ante sex dies Paschæ ivit Jesus Bethaniam, ter ducitur Thuribulum supra in modum Crucis, ut designetur triplex unctio Mariæ; prout in Vesperis significatur Aloes, & Myrrha, quibus Nicodemus unxit corpus Jesu, de Cruce depositum. 7o. 10. bis circum Calicem, & semel converso circulo, quia Jesus rediit Hierusalem ad ramos Palmarum, & de Hierusalem rediit Bethaniam. Gavant. *de par. 2. tit. 7. sub. num. 10.* Item bonus odor significat effectus gratiæ, ex Sacrificio provenientes, in quo Christus est Hostia. Et ducitur Thuribulum per modum Crucis, quia fructus Sacrificii huius incruenti à Crucis Sacrificio, tanquam à fonte promanant; & pariter ducitur ter circumcirca à dextris, & sinistris, ut indicetur, nos huius Sacrificii virtute adjuvari in prosperis, & adversis. Quartus in Rubr. Missal. *part. 2. tit. 7. num. 10.*

11 Fit autem incensatio tum in Missis, tum in Vesperis ob plurima Mysteria; præcipue verò ad repræsentandam gloriam Dei, qui in nebula apparebat; ad reverentiam loci, ut malus odor concurrentis populi inde pellatur: ad significandum bonum Christi odorem, & orationes, quæ ad Deum diriguntur, & ad expellendos Dæmones, ut ex antiquis Autoribus colligit Gavant. *dict. part. 2. tit. 4. sub. num. 4.* Thuribulum autem significat Christum Dominum, igne Spiritus Sancti plenum: tres verò Catenulæ tres Uniones in Christo, scilicet carnis ad animam, & Divinitatis ad animam, & ad Carnem. Gavant. *dict. tit. 4. num. 4.* Quartus in Rubr. Missal. *part. 2. tit. 4. sub. num. 7.* & ibi Durandus *de Rit. Eccles. lib. 1. cap. 9.* Suarez *tom. 3. in 3. part. disput. 84. sect. 1. in ultim. loco.* Et Illustrius. Casaluis *De Veter. Sacr. Christ. Ritib. c. 41.*

DECISIO CXIV.

ARGUMENTUM.

Disputatur, quibus modis auferri, & aboleri possit pessima consuetudo Plebis blasphemandi, pejerandi, & irreverenter nominandi Sanctissimum Nomen Dei, ac Beatæ Mariæ Virginis?

SUMMARIUM.

1. Consuetudo plebis blasphemandi, & pejerandi quomodo tollenda?
2. Prædicatio Parochorum contra blasphemias eas tollit.
3. Prædicationis Parochorum utilitas, & num. 9. Doct. Clericali Tom. II. Lib. IX.

4. Prædicare debent Parochi indispensabiliter ex officio suo.

5. Parochi non prædicantes suis plebibus peccant mortaliter.

6. Parochi excusatio de non prædicando inutilis.

7. Prædicatio verbi Dei similata dentibus. Et cur?

8. Dæmonum gratiarum actio ad Parochos non prædicantes.

Ad hunc Casum plurimi plurima dixere, & doctè quidem, & eruditè circa enormitatem blasphemiarum, perjurii, & Verborum irreverentiarum, & ut vulgò dicitur di Cospettare: nec non circa poenas tum spirituales, tum temporales in utroque foro contra huiusmodi linguæ lapsus statutas. Caterum Unus tantum, tot inter Parochos, & Confessarios, suggessit verum modum auferendi dictam pessimam Plebis consuetudinem juxta mentem, & sensum Eminentissimi Præfatis Nostri: videlicet, Si Parochi omnes incessanter prædicent contra dictam pessimam consuetudinem. Hic unicus est modus eliminandi tale flagitium, & experientia docet, blasphemias, perjuria, verba indecentia, ac Cospetteri non audiri in locis, ubi Parochi jugiter, & ferventi Zelo prædicant contra tales enormitates: contra easdem vigere, Parochis tacentibus, & in easdem prædicando non insurgentibus. Itaque modus tollendi dictam consuetudinem pessimam verus, efficax, & omnino prædicandus est prædicatio Parochorum. Ad hanc ut diligenter magis adhibendam exardescant, pigri autem excitentur, mandavit Eminentia sua notari duo, Utilitatem, & Necessitatem Prædicationis in Parochis, & animarum Rectoribus, ac Curatis. Utilitatem, quia Verbum Dei est gladius potentissimus ad destruenda peccata, ideò Apostolus ait: *Vivus est sermo Dei, & efficax, & penetrabilior omni gladio ancipiti.* Hebr. 4. 12. & ad ejus Usus alibi Pastores animarum hortatur, dicens, *Assumite gladium spiritus, quod est Verbum Dei.* Ephes. 6. 17. Qua de causa dum Pastor Pastorum Christus Dominus visus fuit ab Evangelista Joanne, de ore ejus gladius utraque parte acutus exibat. Apoc. 1. 16. Et est notabilis illa sententia S. Augustini relata in cap. Interrogo, 93. 1. quasi 1. *Æque servandam esse Prædicationem, ac Sacratissimum Corpus Christi, respectu scilicet utilitatis in Plebe: imò Glossa ibi subdit, quod Prædicatio efficacior sit Corpore Christi, quia plures convertit, & plus facit compungi hominem, ita ut omnia peccata per eam tollantur: & concordat testimonium prælibati Eminentissimi Nostri Præfatis, qui in Visitationibus amplissima hujus Patavinæ diocesis reperit semper populum mundum à prædictis linguæ piaculis, ubi Parochi prædicare non desistunt contra easdem iniquitates. Necessitatem verò, quia officium prædicandi inhaeret intrinsece muneri Parochiali, Glossa in Clement. 1. de Regul. Sperialibus decis. 70. num. 3. & Jacob Pignatellus in Consultationib. Canonis tom. 4. Consultat. 2021 num. 5. & Parochi, inter præcipuas suas obligationes, hanc habent prædicandi populis suæ Parochiæ. cap. Quod De timore, 5. de Statu Monachorum. Clem. Dudum. 5. Huiusmodi de Sepultur cap. Inter cetera. De Offic. ordinari. Concil. Trident. sess. 5. de ref. cap. 2. sess. 23. cap. 1. & sess. 24. cap. 4. Et quidem sub poena peccati mortalis, ut notat pax Jordan. lib. 6 tit. 1 n. 10. & ante ipsum adverterunt Hostien & Jo Andr. in d. cap. In-*

ter cetera, num. 8. manifesta quidem ratione, tum ex rigoroso præcepto Sacrorum Canonum, & Conciliorum; tum quia prædicatio Verbi Dei est pabulum spirituale, non minus necessarium animæ, quam sit cibus materialis corpori, *dict. cap. Inter cetera*, & ibi Fagnanus num. 2. Et sermo Domini dicitur panis celestis, *cap. Jejunium 2. in fin. 76. dist. quo subtracto* Christianus populus dicitur pati famem, & sitim, *cap. Audacter*, 8. *quæst. 1.* Unde, quemadmodum per subtractionem panis corporalis occiditur corpus, *cap. Immolans. 14. quæst. 5. cap. Pasce*, 86, *dist. ita per subtractionem panis spiritualis occiditur anima, cap. Ephes. 43. distincta.* Glossa Unica in *dict. cap. Pasce*, ubi plura similia cumulat. Hinc illa lamentatio Domini de Pastoribus animarum tacentibus, & subtrahentibus panem Verbi Dei, non prædicando; *Parvuli petierunt panem, & non erat qui frangeret eis Thren. 4.* & frequentes cohortationes ad eosdem in utroque testamento, ut prædicent, ut vitia reprehendant, ut legem Dei commendent; juxta illud *Isaia 58. Clama, ne cesses, quasi tuba exalta vocem tuam, & annuncia populo meo scelera eorum, & domui Jacob peccata eorum, & Apostoli Pauli 2. Tim. 4. 2. Prædica Verbum: in sta opportune, importune; argue, obsecra, increpa in omni patientia, & doctrina.* En igitur, quanta sit obligatio Rectorum animarum prædicandi, & vitia reprehendendi.

6 Nec dicant; adeo dura esse corda peccatorum hinc temporibus, ut inanis videatur Prædicatio. Nam Verbum Domini, à Parochorum fervidis linguis procedens, Dei adjuvante gràtia nunquam infructuosum manet; ipsi enim assimilantur dentibus mystici Ecclesiæ corporis, ut erudite scribit Octavius Scarlatin in suo *Homine Figurato, & Symbolico*, (impresso Bononiæ anno 1683.) in *Verb. Dentes* pag. 151. nam sicut hi per masticationem faciunt, quod cibus aliis durus fiat tener, & aptus ad nutritionem; sic Prædicatores incessanter vitia reprehendentes mollia, & compuncta reddunt corda hominum, quæ mystice vocantur cibus Domini; ideo ipse discipulis materialem cibum præbentibus ait: *Ego habeo cibum manducare, quem vos nescitis. Jo. 4. 32.* habita relatione ad conversionem mulieris Samaritanæ, & aliorum peccatorum. Stat igitur, quod Parochi, & Animarum Curati inexcusabiles erunt apud Deum, nisi prædicaverint populis suis; quia ex officio tenentur prædicare, & indefinenter vitia reprehendere, & ad emendationem hortari.

Et hæc non piguit confirmare duobus exemplis relatis per Pacem Jordan. Episcopum Traguriensem. *4. lib. 6. tit. 1. num. 111.* desumptis ex *Magno Speculo exemplor. dist. 4. exempl. 56. & dist. 5. exempl. 23.* quibus innuitur, quod Sathanas, & omne Sarcellitium inferorum toti Ecclesiastico cætui gratias de tartareo emitterent, quod cum ipsi in nullo suis voluptatibus deessent, tantum numerum subditarum animarum paterentur ad inferna descendere, prædicationis incuria, quantum nunquam viderunt retro acta secula. Ouare subdit ibidem prælaudatus Jordanus Episcopus: *Utinam hæc nostrorum omnium curia, ad salutiferum horrorem commoveretur, ut e lethargica somnolentia tandem alio-*

quando excitati, studeamus exequi propensius partes nostras, nosque ipsos, & populos nobis commissos, erutos de potestate tenebrarum, transferamus in Dei lumen, & regnum, cum ipsius adiutorio, &c.

Horum omnium conclusio est; Modum verum, unicum, & efficacissimum ad abolendam pessimam plebis consuetudinem blasphemandi, pejerandi, & irreverenter Nomen Dei, ac Sanctissimæ Virginis nominandi, esse Prædicationem incessantem Parochorum contra prædicta scelera; Cæterum uberrima argumenta prædicandi contra eadem non deerunt in responsionibus ad Casum Prudentialem supra in his Decisionibus Miscellaneis *Decis. 1. num. 9. & Decis. 17.* cum tribus sequentibus; ubi de peccato blasphemie, poenis, ac remediis, verborumque obscenorum emendatione actum fuit; ultra Sanctos Patres, & modernos Auctores, de iisdem tractantes.

DECISIO CXV.

ARGUMENTUM.

Disputatur, An Rubricæ Missalis rectè dividantur in Præceptivas, & Directivas? Hæc, & illæ, quæ sint? Et quando earum transgressio sit culpa mortalis, aut Venialis?

SUMMARIUM.

1. Rubricæ Missalis cur sit appellantur?
2. Rubricarum Missalis divisio.
3. Rubricæ Præceptivæ quanam sint?
4. Rubricæ Præceptivæ obligant sub mortali peccato.
5. Rubricæ directivæ quanam sint? Et an obligent sub peccato.
6. Rubricæ Missalis omnes sunt Præceptivæ. Et quando obligent sub pena peccati mortalis, vel venialis tantum?
7. Pontificia decreta sunt omnia præceptiva.
8. Sacrificii Ritus nullus contemnendus.
9. Ritus Sacri omnino servandi ex Decreto Conc. Tridentini.
10. S. Congregationis Decreta, & Urbani VIII. de Rubricis servandis.
11. S. Congregationis Rituum Decreta habent vim legis.
12. Maturini, ac Laudum recitatio Missæ præcedere debet.
13. Missa legenda non festinanter, sed appositè, sub mortali.
14. Manus non lavare ante celebrationem Missæ an sit peccatum?
15. Sacramenta Sacra suscipere sine orationibus ad ea, an culpabile?
16. Castaldi monitio circa observantiam Rubricarum.
17. Bauldry de earundem Rubricarum importan-
tia.

MAJOR pars respondentium dederunt in responsis, Rubricas Missalis (sic dictas, quia ut plurimum rubris characteribus solent formari, siquidem Rubrica est terra Rubra, qua fabri lignarii asseres ad erectefecandam signant ex Macro in Hierolexic. Verb. Rubrica) optime dividit in Præceptivas, & Directivas juxta commune placitum Do-